

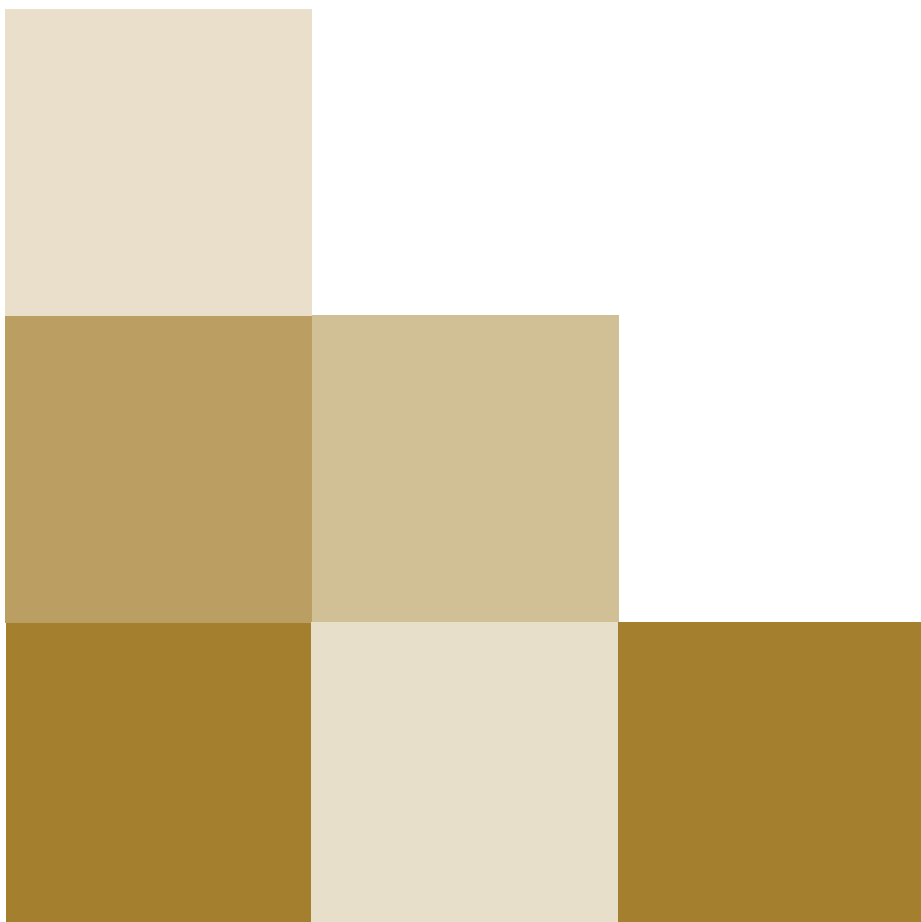
**VAGGERYDS
KOMMUN**

Delårsrapport per augusti 2025

Antagen av XXX

Ansvarig förvaltning: SÅM

Ansvarig tjänsteman: Titel

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Väsentliga händelser	4
3	Ekonomi	5
3.1	Resultatredovisning	5
3.2	Ekonomisk och verksamhetsanalys	5
3.2.1	<i>Prognos helår</i>	6

1 Inledning

SÅM tog över det kommunala ansvaret för insamling och hantering av hushållsavfall den 1 januari 2018. SÅM står för Samverkan Återvinning Miljö, och är ett kommunalförbund som gemensamt bildats av Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner.

SÅM:s uppdrag är att ansvara för sophämtning, slamtömning, materialbehandling, gröntippar och återvinningscentraler i Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner. Vi tror på en hållbar framtid och att vi tillsammans kan göra skillnad. Vi vill öka servicegraden till våra abonnenter, bidra till en långsiktigt hållbar utveckling, samt förbättra förutsättningarna för att ta vår region högre upp i den så kallade avfallstrappan, mot mer förebyggande, återanvändning och återvinning. Vi arbetar strategiskt och målinriktat för att minska avfallet i vår region. Det avfall som ändå uppstår vill vi i så stor utsträckning som möjligt återanvända eller återvinna för att på så sätt bidra till en framtid som håller länge.

God ekonomisk hushållning och balanskravet

Kommunallagen ställer krav på god ekonomisk hushållning för kommunerna. SÅM är ett kommunalförbund som utifrån kommunallagen har övertagit medlemskommunernas ansvar enligt 15 kap. miljöbalken. Ansvaret omfattar den avfallshantering som åligger kommunerna enligt denna lag.

Avfallsverksamheten är en strikt taxefinansierad verksamhet som ska utgå ifrån kommunallagens självkostnadsprincip enligt 2 kap. 6 §. Självkostnadsprincipen säger att kommuner och därigenom kommunalförbund inte får ta ut högre avgifter än vad som motsvarar kostnaderna för de tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. Även i kommuner ska således avfallsverksamheten särredovisas från kommunens övriga verksamhet.

Överuttag, det vill säga taxeinkomster som överstiger kostnaderna för det kommunala avfallsuppdraget, ska inte betraktas som en vinst utan som en skuld som ska återföras till avgiftskollektivet. I normgivningen för den kommunala redovisningen görs följande uttolkning; "I den mån verksamhetens avgiftsuttag uttryckligen regleras av självkostnadsprincipen och avgiftsuttaget överskrider självkostnaden, ska intäkten minskas och överuttaget bokföras som en förutbetalad intäkt (det vill säga som en skuld till avgiftskollektivet)." Detta innebär att taxeinkomsterna bör intäktsredovisas enligt den omvända matchningsprincipen.

Då överuttag enligt ovan inte är att anse som en vinst, utan snarare en skuld, så konstateras det samtidigt att grundregeln i balanskravet, att intäkterna ska vara större än kostnaderna, inte är tillämpligt för SÅM:s verksamhet. Med anledning av detta så redovisas normalt inget balanskravsresultat.

I rättspraxis har det godtagits att återbetalningspliktiga överuttag inte betalas tillbaka direkt till brukarna utan att medlen i stället gottgörs avgiftskollektivet genom avgiftsuttaget. En förutsättning för en sådan kollektiv reglering har varit att den skett enligt plan och inom en inte alltför lång tid från överuttaget. Eftersom varje generation ska stå för sina kostnader har det ansetts rimligt att återföring av överuttag sker inom en treårsperiod. Regleringen enligt denna "treårsregel" kan således ske genom att justera avgiftsuttaget eller kostnadsnivån upp eller ned beroende på vilken situation avfallsverksamheten befinner sig i.

2 Väsentliga händelser

Den verksamhet som SÅM bedriver påverkas av konjunkturläget. När hushållen konsumerar mindre så uppstår mindre avfall och därmed mindre kostnader för SÅM. Verksamheten får mindre mängder att ta hand om och det är lika med längre kostnader.

De upphandlingar som gjorts under åren med entreprenörerna har varit gynnsamma för SÅM. Entreprenadkostnaderna är en stor del av SÅM:s ekonomi och därför påverkar det SÅM:s ekonomi markant.

2025 har inte genererat någon indexering för SÅM och det påverkar också kostnaderna positivt.

Totalt sett så ser vi därför avsevärt lägre kostnader än budget för perioden januari till augusti, medan intäkterna följer budgeten väl.

3 Ekonomi

Ordförande direktionen: Marie Johansson

Förbundsdirektör: Jonatan Rosenquist

Ingående kommuner i
kommunalförbundet:

- Vaggeryd (17 %)
- Gnosjö (11%)
- Värnamo (39%)
- Gislaved (33 %)

3.1 Resultatredovisning

RESULTATRÄKNING, TKR	Prognos 2025	Budget 2025	Avvikelse Budget- Prognos 2025	Utfall 2025-08	Budget- avvikelse 2025-08
Verksamhetens intäkter	151 800	153 541	- 1 741	103 281	1 028
Verksamhetens kostnader	-122 800	-128 970	6 170	- 81 125	5 189
Avskrivningar	- 16 000	- 16 286	286	- 10 476	382
Verksamhetens nettokostnad	13 000	8 285	4 715	11 681	6 598
Finansiella intäkter	200	200	0	164	31
Finansiella kostnader	- 3 200	- 3 450	250	- 2 111	189
Summa finansnetto	- 3 000	- 3 250	250	- 1947	220
Resultat före bokslutsdisp. och skatt	10 000	5 035	4 965	9 734	6 818
Bokslutsdispositioner och skatt	0	0	0	0	0
Årets resultat	10 000	5 035	4 965	9 734	6 818

3.2 Ekonomisk och verksamhetsanalys

Intäkter

- Intäkterna för SÅM ligger plus 1 028 tkr mot budget.
 - Högre ersättning från förpackningsproducenterna (1 072tkr)
 - Taxeintäkter (873tkr)
 - Ej budgeterade intäkter (390 tkr)
 - Försäljningsintäkter Återvinningscentralerna (- 1 309 tkr). Ersättningen för träförsäljningen är betydligt längre.

Kostnader

- Kostnaderna för SÅM är totalt 5 189 tkr lägre än budgeterat under perioden januari till augusti. De lägre kostnaderna beror till stor del på gynnsamma upphandlingar där behandlingsavgifter och transportkostnader minskat. Även konjunkturläget bidrar då mindre mängder avfall lämnas in till SÅM:s anläggningar.
- Kostnaderna för administrationen ligger cirka 2 267 tkr lägre än budget. Hälften är kopplat till personalkostnader då dels en tjänst varit vakant och dels ÅVC-chefens tjänst som var vakant under en period. Övrigt avser främst konsultkostnader och information som är planlagt längre fram 2025.
- Kostnaderna för insamling av hushållsavfall ligger 153 tkr längre än budget. Detta beror framförallt på att det inte blivit några indexeringar i befintliga avtal.
- Behandlingskostnaderna för matavfall och restavfall ligger 828 tkr lägre än budget. Detta beror framförallt på att det inte blivit några indexeringar i befintliga avtal samt lägre avfallsmängder än förväntat.
- Kostnaderna för anläggningarna ligger cirka 1 941 tkr lägre än budget vilket bland annat beror av lägre kostnader för mottagning, transport och behandling av material under perioden januari till augusti.

Räntor

- De finansiella kostnaderna ligger något lägre än budget (220 tkr).

Avskrivningar

- Årets investeringar på återvinningscentralerna har blivit försenade. Totalt sett är avskrivningskostnaderna därför 382 tkr längre än budget.

3.2.1 Prognos helår

- Den positiva utveckling som pågått under januari till augusti förväntas fortlöpa året ut när det gäller intäkter och kostnader. Under sista tertialet kommer kostnaderna öka något jämför med de två tidigare, då flera nya projekt startas upp. Detta kommer ändå medföra att det positiva utfallet beräknas öka jämfört med prognosen i april. SÅM bedömer nu att utfallet för 2025 medför ett överskott om 10 miljoner kronor.